

Germani in Slovani pred velikim preseljevanjem: Germani: V Železni dobi 3 skupine ger. Plemen: S Nemčija in J skandinavija; med Labo in Odro; Ob Renu. Živeli so preprosto, v skromnih hišah, pomembno je orožje. Ozemlje se deli glede na število obdelovalcev in družbeni status. Požigalno poljedelstvo, medsebojne odnose urejajo z ustnim pravom (tudi krvno maščevanje). **Ohičajno pravo:** pogum in zvestoba pomembni vrline, vsi moški sposobni za boj branijo skupnost in njene interese (včasih mlajši od 15 let). Pravo temelji na običajih in ustnem izročilu, obtoženci se branijo s svojo s prisego sorodnikov. Obtožena je cela družina, krvno mašč. med družinami. **Saljijski zakon:** plemensko pravo Saljijskih frankov (5-6 stol); kazni za kršitve. **Razlike po premoženju in družbeni moči:** uspešni boji krepijo položaj vojaških poveljnikov, njihova oblast ni neomejena, volji jih ljudstvo, izhajajo iz višjih slojev. Dobil so najboljše kose plena, imeli so svoje vojaško spremstvo, zveza med njimi je tesna in temelji na zvestobi (njihov ugled odvisen od vojaške sposobnosti). **Religija:** politeisti (naravne sile, bogovi). Posegajo v njihova življenja se borijo z demoni. Boj dobrega in zla, bistvena značilnost indoevropskih religij (boj naravnih sil). **Slovani:** razvijajo se iz mešanice ljudstev. Malo virov vse o njih so le ugibanja. Pomembni bizantinski spisi iz 6-7. stol. (Življenje, boji, družbena ureditev). **Poljedelci in živinorejci:** že zgodaj poznajo vse vrste žiti kot danes, tkali obleke, platno. Požigalništvo zahteva večje število ljudi in jih sili da se tesneje povežejo v sorodstvene skupnosti (rodovi, velike družine ali zadruge). Poznajo goveda, konje, ovce, ... niso opustili lova, nabiralništva. Radi nabirali med..

Veliko preseljevanje ljudstev v Evropi in Aziji: Germani: od druge polovice 4 do 7 stol., vpliva na uničenje z-rimskega cesarstva. Germani so že prej udirali v Rim. **Vzroki:** preobljudenost, pomankanje hrane, bogastvo rim. imperija, ugodnejše podnebje, pogosti medplemenski spopadi. Rim nima dobre obrambe zato se mora prilagoditi. Ger. Pridobi za zaveznike (federate), podeli zemljišča ob meji da branijo državo. **Huni sprožijo obsežne premike evropskih ljudstev:** konec 4. začetek 5. ger. spet pritiskajo na rim. Na ger. Pritiskajo močnejši huni. od 1. stol. so naseljevali stepsko ozemlje med aralskim in bajkalskim jezerom v 4. se selijo in povzročijo premike drugih ljudstev. Napadli alane (kaspijsko j. in don) → na Z: premagani V goti (črno morje 376). → Rim. Tu stradajo in zasovražijo rimljane-maščevanje: zmagata pri Adrianopolu 378 (hud rimski poraz). Gospodarska kriza, dačni pritiski, povzročijo da se rim ne upira več dovolj Ger. hitro prodrejo v notranjost in uničijo Z. cesarstvo (476) je odstavljen zadnji rimski cesar). **Slovani:** konec 4 in 5 stol. Se začnejo seliti iz podobnih vzrokov kot ger. Na Z: deloma J (čehska, moravska, slovaška, panonija) selitve na začetku miroljubne. V 5. stol. se skupaj z bolgari in Avari selijo na balkan in napadajo rim. državo. **Bolgari:** pred navalom hunov se umika k Volgi, okoli 680 med Donavo in balkan → ustanovijo močno državo-se poslovanjo. **Avari:** (obri) podobni hunom. Sredi 6. stol. zaradi pritiska turkov vdrejo v Evropo. Zavladajo panonijo, povezani v močno plemensko zvezo. Združijo velik del J. slovanskih plemen → naseljuje na balkan in v Alpe (pomembna osvoboditev bizantinskega Sirmija 582. Začnejo se avarsko-slovanski boji proti bizancu, konec v 7. stol. z osvojitvijo skoraj celotnega Balkana. Selitev slo. se konča v času Herakleje (cesarje v bizancu) 641s prihodom Hrvatov in Srbov. Avarsko-slov. zveza razpade, avare uničijo Franki: 791-803.

Nova podoba Evrope: Veliko preseljevanje spremeni politično, demografsko, etnično, gosp. in kulturno podobo Evrope. Vdorom ger. sledi obdobje gosp. in kulturnega padca (to le še poglubi krizo nastalo že v Rimu). Zasvojevalci so pustili propadati vse rim. dosežke in mesta. Spremeni se ger. družbena struktura (rodovno-plemenska družba izginja, vojaški poveljniki se vzdignejo, načeljuje jim kralj, monarhična vladavina) preplet rim. In ger. Elementov. Sožitje otežuje: vera, pravna raznolikost. Teoderik veliki skuša premostiti ovire med katoliki in arijanci-ne use. Germani skušajo uveljaviti v svojo obrambo svojo zakonodajo. Germanski vladarji se pokristjanijo-hitrejše zlivanje kultur. Ger. Izkoriščajo rim. civilizacijo in je ne skušajo uničiti. **Antika še živi tudi po vpadih:** Brati znajo le duhovniki, grščina ni uveljavljena, latinica popačena, knjige propadajo, nekaj posameznikov skuša rešiti situacijo. **Boetij:** (475-525) pomemben sr. veški pisec, prevedel nekaj pomembnih gr. del s tem omogočil študij na Z. **Kasiodor:** (490-583) učenjak, minister na dvoru Teoderika Velikega. Poskrbel za prevajanje pomembnih gr. del. Zadnja leta v samostanu, napisal zgodovinska spisa. **Lizidor sevilski:** (560-636) razne enciklopedije o teologiji, medicini, ... Slovani se postopoma za stalno naselijo na Balkanu vse do gr. Staroseleci se naselijo na težko dostopne gorske pokrajine.